

APRIL 2018

ÅRSMØDET 2018

REFERAT FRA F-GRUPPENS ÅRSMØDE

Fredag den 23. marts 2018
Dansk Forfatterforening, Strandgade 6, København

REFERAT

1. Valg af dirigent

- Knud Vilby blev valgt.

2. Valg af referent

- Henrik Poulsen blev valgt.

3. Årsberetning

- Den skriftlige og mundtlige beretning godkendt.

4. Beretning og orientering fra medlemmer, der har varetaget særlige opgaver

- Punktet blev indlagt i punkt 3 og godkendt.

5. Forelæggelse af regnskab

- Kasserer Birgit Knudsen gennemgik regnskabet, der udviste et mindre underskud end forventet. Regnskabet godkendt.

6. Budget og kontingent

- Kasserer Birgit Knudsen præsenterede F-styrelsens forslag til budget 2018, der

udviser et mindre underskud.

Budgettet godkendt og fastholdelse af kontingent på 300 kr ligeså.

7. Indkomne forslag

- Styrelsen havde modtaget to forslag fra to medlemmer. Da der i styrelsen havde været usikkerhed om forslagernes endelige udformning, var de ikke udsendt i forbindelse med dagsordenen.

Årsmødet valgte derefter at behandle forslagene, som de forelå:

Forslag 1 var stillet og motiveret af Fanny Knight:

- *GENNEMSIGTIGHED*

Kurser/ procedure ved udvælgelse af kursister.

Det er vigtigt, at det står på som et punkt på dagsordenen, hvor forsamlingen skal have en mulighed for at beslutte en ny procedure.

Motivering: Fanny Knight var blevet afvist tre gange til kurser, uden hun kendte baggrunden herfor.

Beslutning: Årsmødet besluttede, at det skal annonceres på hjemmeside og i "Forfatteren" efter hvilke kriterier, medlemmer optages på kurser udbudt af henholdsvis foreningen og af f-styrelsen for at sikre gennemsigtighed.

Forslag 2 var stillet af Egon Clausen:

- *F-gruppen nedsætter et udvalg der skal gennemgå de nuværende vedtægter med henblik på mulige ændringer.*

Udvalget skal bestå af medlemmer af f-gruppen, suppleret med udefrakommende ekspertise i organisationsforhold.

Udvalget skal bl.a. beskæftige sig med følgende emner:

Hvorledes sikrer man størst mulig åbenhed omkring styrelsens arbejde?

F-gruppen og den litterære offentlighed.

F-gruppens forhold til den øvrige del af Dansk Forfatterforening.

Hvor længe bør man kunne være medlem af styrelsen.

Regler for valg af formand.

Prioritering af emner.

Diverse.

Udvalget offentliggør sine overvejelser i mindst to faser. Den ene inden udgangen af november i indeværende år. Den anden i god tid før næste årsmøde. Efter hver offentliggørelse skal det være muligt for gruppens medlemmer at komme med kommentarer og supplerende synspunkter.

Motivering: Årsmødet 2017 pålagde F-Styrelsen at arbejde med vedtægtsændringer frem til 2018. Da det åbenbart ikke er sket, genfremstattes forslaget.

Beslutning: Årsmødet besluttede, at ...

- *F-styrelsen nedsætter et udvalg, der skal gennemgå de nuværende vedtægter med henblik på mulige ændringer. Udvalget offentliggør sine overvejsler i to*

faser. Den ene inden udgangen af november i indeværende år. Den anden i god tid før næste årsmøde. Efter hver offentliggørelse skal det være muligt for gruppens medlemmer at komme med kommentarer og supplerende synspunkter.”

8. Valg af styrelse og revisor/revisorsuppleant

Følgende i F-styrelsen var på valg: Birgit Knudsen, Anne Hedeager, Kaare Øster og Flemming Sørensen samt Jørgen Buchardt som suppleant

Følgende ønskede genvalg: Anne Hedeager, Kaare Øster, Jørgen Buchardt

Følgende ønskede valg: Lise Bock, Lykke Strunk

Den skriftlige afstemning gav følgende sammensætning i F-Styrelsen 2018-2019:

Kaare Øster, Lise Bock, Lykke Strunk, Anne Hedeager, Henrik Poulsen, Annemette Hejlsted, Frank Egholm (fmd.), Jørgen Burchardt (suppleant).

Valg af revisor: Per Bregengaard

Valg af revisorsuppleant: Helle Askgaard.

9. Eventuelt

-

/Henrik Poulsen, referent, Knud Vilby, dirigent, Frank Egholm Andersen, formand.

SE ÅRSBERETNINGEN 2018 NEDERST I DETTE NYHEDSBREV.

DET SKETE 15. - 17. marts

ARBEJDSSEMINAR OM FNs VERDENSMÅL

En gruppe af forskellige formidlere har været samlet på Hald Hovedgaard ved Viborg til et arbejdsseminar om FNs 17 verdensmål for en bæredygtig udvikling med henblik på at formidle indholdet i målene til ganske almindelige danskere - på tværs af genrer.

I december skrev vi om de indledende planer for dette seminar og at der ville komme nærmere oplysninger herom. Vi beklager meget, at det ikke skete - og flere har med god grund undret sig over, at der ikke kom flere informationer.

Efter at vi i januar-februar gik i gang med den endelige planlægning, valgte vi ikke at sende opslaget bredt ud til alle medlemmer. Til finansiering af seminaret var der eksterne midler fra Copydan via Autorkontoens B-midler, og både medlemmer som ikke-medlemmer skulle derfor have mulighed for at være blandt deltagerne.

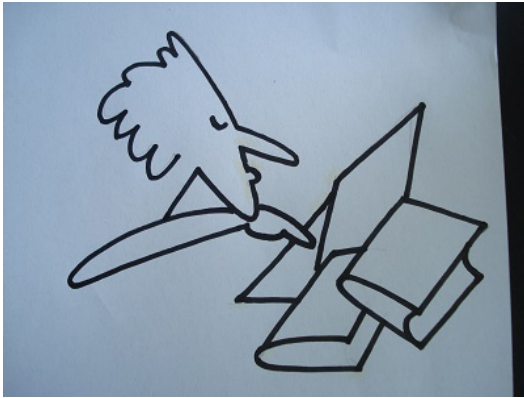
Deltagerne bestod af 2-3 personer fra hver af følgende genrer: Skønlitterære voksne, skønlitterære børn, lyrikere, tegnere og illustratører og faglitterære.

REMINDER - Mini-seminar den 12. april kl. 15-17

ER FAGBOGEN SKØN - SKAL GENREOPDELINGEN STØVES AF?

Er opdelingen mellem fag- og skønlitteratur et levn fra romantikken og ved at opløses? Statens Kunstfond kendes kun ved fagbogen som essays og biografier, der minder om skønlitteratur. Optræder den i andre udgaver som f.eks. debatbog, håndbog, selvhjælpsbog, (fag)monografi, lære- og skolebog må den gå igen med uforrettet sag.

Fagbogen tildeles en lavere biblioteksafgift pr side end skønlitteratur. Den faglitterære afholder et mini-seminar om fagbogens grænser. Mødet rejser spørgsmål som: Er fagbogen skøn? Er der forældede grænser mellem skønlitteratur og faglitteratur? Er de aktuelle sammenblandinger mellem genrerne udtryk for, at genrebegrebet skal støves af?

© Søren Thaa

Vi har inviteret en række fag- og skønlitterære forfattere til at præsentere deres syn på sagen i form af korte oplæg. Derefter vil der være åben debat.

Sted: Dansk Forfatterforenings lokaler i Strandgade, København

Tid: torsdag den 12. april fra kl. 15 - 17.

Ordstyrer

Christina Matthiesen, lektor i retorik ved Københavns Universitet, skønlitterær forfatter og dansk områderedaktør for tidsskriftet Sakprosa.

Oplægsholdere

René Rasmussen, forfatter og lektor ved [Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab](#).

Lyrik og faglitteratur

Lise Bock, forfatter, cand.scient.

Fortællende journalistik

Egon Clausen, forfatter, tidligere formand for den faglitterære gruppe i DFF, medlem af Kunstfondens repræsentantskab.

Fagbogens mange genrer.

Alle er velkomne

Den faglitterære gruppe i Dansk Forfatterforening.

REMINDER - i sidste øjeblik

FEST FOR LÆREBOGEN

Tid: Torsdag den 5. april 2018 kl. 16.30 - 18.00

Sted: Dansk Forfatterforening, Strandgade 6, København

– Tag din seneste lærebog med og præsentér! Der er max 5 min. til hver. Vi fester for vores udgivelser med bobler og sødt.

Tag din medforfatter og din kollega med! Alle er velkomne, etablerede og kommende lærebogsforfattere, illustratører, redaktører m.fl.

Hurtig tilmelding til Lotte Rienecker på lrienecker@gmail.com

© Stine Reintoft

MÅNEDENS FAGFORFATTER

- For mig er det at skrive både et håndværk og en eksistentiel proces. At skrive er at blive til i verden.

Sådan fortæller Egon Clausen, der er denne måneds fagforfatter.

Se hele præsentation af af Egon [her](#).

Månedens Fagforfatter - et nyt initiativ for at vise mangfoldighed og bredde blandt aktive forfattere i den faglitterære gruppe.

GRATIS ADGANG

BESØG LÆREMIDDELMESSEN I AARHUS

ÅRSBERETNING 2018

Den faglitterære gruppes 71. årsmøde - Styrelsens beretning for 2017-2018

Antal medlemmer: 304

Døde i årets løb:

Lars Marcussen
Jacob Ludvigsen
Inge Adriansen

Indledning

Fagbogsgruppen og fagbogen

Er opdelingen mellem fag- og skønlitteratur et levn fra romantikken og ved at opløses? Hvorfor behandles fagbogen stedmoderligt i de eksisterende støtteordninger? Statens Kunstråd kendes kun ved den som essayistik og biografier, der ligner skønlitteratur. Optræder den i andre udgaver som f.eks. debatbog, håndbog, selvhjælpsbog, (fag)monografi, lære- og skolebog må den gå igen med uforrettet sag. Ved uddeling af biblioteksafgift afregnes faglitteraturen med helt andre og mindre faktorer end skønlitteratur.

Er fagbogen skøn? Er der forældede grænser mellem skønlitteratur og faglitteratur? Er de aktuelle sammenblandinger mellem genrerne udtryk for, at genrebegrebet skal støves af? De gamle genrebegreber er i opløsning, og det er uheldigt, at de stadig anvendes til disse formål. Efter denne opfattelse kan fagbøger over en bred

kam ikke regnes for kunst og følgelig skal de ikke honoreres. Fagbøger er en bred betegnelse, og vi må i en tættere dialog med repræsentanter fra de relevante systemer om et mere varieret syn på faglitteratur. Men vi skal først skabe en platform for dette opgør ved at overbevise medlemmerne i vores egen forening om det stive og udlevede i de anvendte genreopdelinger. Afholdelse af et seminar om hvorvidt fagbogen i nogle af dens varianter er kunst vil være en begyndelse på dette felttog.

Styrelsen har i årets løb arbejdet for mindre hierarki i foreningen, en fladere struktur og mere gennemsigtighed, herunder større samarbejde mellem sekretariat, hovedbestyrelse og grupperne. Styrelsen vil fortsat reagere på tiltag, der ikke er i overensstemmelse med disse ønsker.

Den faglitterære pris

Årets fagbogspris uddelte vi torsdag den 18. november kl. 16, med efterfølgende festmiddag, der er gratis for medlemmer af den faglitterære gruppe. Vi udsendte pressemeddelelse ti dage før med navne på prismodtagerne, som i år var Anja C Andersen og Henrik Wivel. Prisen på 75.000 kr. blev delt mellem de to.

Anja C. Andersen er professor, astronom og forfatter. Hun modtog prisen for med Merete Pryds Helles ord "For det, du bidrager med til faglitteraturen, og som er med til at afgøre at netop du skal have denne pris, er netop din beherskelse af metaforen, parablen, lignelsen; alle de litterære virkemidler, vi fiktionsforfattere også anvender. Du bruger dem så måske ikke til at skrive røverhistorier med, som vi andre gør; men på den anden side; i den verden af fysiske teorier du befinder dig, er skillelinjen mellem fakta og fiktion fluktuerende. Man kunne måske endda sige, at sandhedsbegrebet indenfor det du skriver om, nogle gange er partikel og andre gange er bølge".

Forfatter, litteraturkritiker og dr.phil. Henrik Wivel tildeles prisen, fordi med Anne Hedeager Krags ord: "I en sjælden grad beskriver han alt det udefra ligefremt, men han har i en ligeså høj grad fattet og fanget alt det indefra, som gør ham til en slags efterfølger af både forfattere og digtere som Herman Bang og malere som Wilhelm Hammershøj. Henrik Wivels speciale er epoken omkring år 1900, hvorom han har skrevet den prisbelønnede kunsthistorie: Den store stil. Dansk Symbolisme og impressionisme fra 1995 og bidraget til Dansk Litteraturs Historie fra 2006-16 om de symbolistiske og vitalistiske forfatterskaber (2009).

Forfatteren Merete Pryds Helle motiverede prisen til Anja C. Andersen og forlagsdirektør Johannes Riis motiverede prisen til Henrik Wivel. Prisen finansieres af Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Litteratur.

Foreningens personale

Nena Winstedt er ansat i sekretariatet, hvor Sara Strand er sekretariatsleder. Med mindre timetal arbejder et antal studentermedhjælpere. Anne Koldbæk er foreningens jurist, mens økonomien varetages af Knud Finnerup.

Som overordnet administrativ leder fungerer foreningens formand Morten Visby. Næstformand er Kirsten Marthedal, kasserer er Sanne Udsen, kursussekretær er Anne-Sophie Lunding-Sørensen og redaktør af bladet Forfatteren er Lene Møller Jørgensen.

Vi vil gerne takke alle i sekretariatet for den indsats, der ydes i forhold til arbejdet i styrelsen.

Særlige opgaver og indsatser

Hverveudvalget

Henrik Poulsen

Jeg afløste Frank Egholm Andersen som F-gruppens repræsentant i Hverveudvalget i januar 2018.

Min ambition er at øge medlemstallet blandt især lærebogsskribenter. Undervisningsforlagene benytter i stor udstrækning dygtige faglærere og didaktikere til at skrive lærebøger, og de fleste gør det som en bibeskæftigelse i forbindelse med deres undervisning. Mange har adskillige titler på hylderne. Vi skal inddrage deres erfaringer i foreningens arbejde.

Lærebogsmarkedet er i gang med et paradigmeskifte. Fra den trykte bog til digitale multimedier. Lærebogsforfatterens rolle er under forankring - fra den frie, selvstændige forfattervirksomhed til at være en langt mere funktionel enhed i materialeproduktionen, designet af forlaget.

Flere lærebogsforfattere i Forfatterforeningen vil gøre det muligt at forsvare hvervet og sikre, at kvaliteten bibeholdes i de nye tider.

Internationalt udvalg

Anne Hedeager Krag

Hvilke opgaver løfter IU nu?

I år videreført to projekter - dansk/kroatisk udveksling + dansk/slovensk oversættelsesminar (i sam.arb. med kursusudvalget, Atlas over Århus, Nordisk Sprogfest og Slovenian center of literature). Begge med eksterne midler, begge vellykkede.

Løbende har vi lavet lister over udenlandske legatboliger og over forfatterforeninger. + festivaler og bogmesser mm. Det er i forlængelse af Write&Sleep, som har sovet siden sidste år, da vi ikke fik midler. Rejsedatabaser for forfattere.

Cindy modtager desuden henvendelser/korrespondance stillet til foreningen fra udenlandske forfattere om møder og informationer. Hvis hun ikke selv kan eller give det videre til en bestemt, lægger jeg det ud til IU.

Forskellen fra før budgetbeskæring?

Vi har ikke holdt fysiske møder i 2017 pga manglende økonomi, når tingene kun foregår over mail mangler der sparring, ideudvikling og diskussion.

Vi er for få medlemmer (pt. 4) Der mangler medlemmer i IU, som OGSÅ er interesseret i at lave det organiseringsarbejde, som f.eks. databaser er. Før satsede vi på de to fokuslande (Chile og Tyrkiet) som vi skulle ifølge kommissoriet. Nu er samarbejdet med genbesøg i Tyrkiet og dansk/tyrkisk seminar i Bodrum sat på standby, da vi har ventet siden januar på nye retningslinjer fra HB og ikke har haft økonomi til selv mindre initiativer.

Ønsker og visioner for IU fremover

- IU repræsenterer medlemmernes chance for at møde udenlandske forfattere 1 til 1. - dvs. skaffer udenlandske kontakter til rejsende medlemmer og inviterer forfattere til Danmark og arrangerer oplæsninger og møder mm den personlige kontakt forfattere imellem er uvurderlig.
- Emner som jura og copyright bør høre under HB
- Ønske om underside på hjemmesiden, hvor IU kan bidrage med nyt og ressourcer.
- Opsamling og formidling af det internationale arbejde
- IU som samlende organ for alle foreningens internationale aktiviteter - ikke at IU skal stå for alt, men kan fungere som koordinationssted og have en rådgivende funktion
- Særskilt udvalg med fokus på norden - evt med overlap til IU
- Ide: Arrangere litterære fællesrejser for medlemsrejser (mod egenbetaling)
- Ide: trykt folder om IUs arbejde for at styrke profilen og åbne for henvendelser
- Flere (rejsevante!) medlemmer - mindst et fra hver gruppe + gerne aktive suppleanter
- Større råderum og mulighed for at reagere hurtigt og spontant på relevante henvendelser - det tager tid at søge selv mindre beløb - muligheder går tabt.
- Sekretærhjælp til administrative og praktiske opgaver
- Bedre kommunikation ml HB og IU.

Biblioteksudvalget

Jørgen Burchardt

Jørgen Burchardt er gruppens repræsentant i udvalget, som i øvrigt har et medlem fra hver af de store grupper. Desuden er Egon Klausen for nylig kommet med som uofficielt medlem. Der har været en del udskiftning i udvalget, hvorfor der ikke har været nogen særlig stor aktivitet eller kontinuitet. Nanna Gyldenkerne er formand.

Der har været en del generelle sager og sager uden interesse for os - blandt andet om der skulle opkræves honorar for oplæsning af tekster på biblioteket. Dette var resultatet af et forsøg at finde nye indtægtsmulighed for Forfatternes Forvaltningsselskab, som vi har sammen med bl.a. Journalistforbundet; selskabet er et forsøg uden nogen heldige aktioner.

Vi følger naturligvis biblioteksområdet tæt. Derfor er vi kede af, at anskaffelser og udlån af bøger er for nedadgående - pt. 800.000 stykker om året i nedgang. Min holdning er generelt, at udviklingen går mod en digital brug. Især fagforfattere bliver ramt, da internettet har overtaget mange af vores opgaver. Til eksempel vil der aldrig mere blive lavet et dansk leksikon. Jeg har dog som historiker med øje for den tekniske og sociale udvikling en kommentar. Her vil jeg citere den canadiske medieforsker Marshall McLuhan, som allerede i 1964 sagde: "Mediet er budskabet". Her er jeg bange for, at fremtidens (allerede en del af nutidens) medie er mobiltelefon og tablet, men ikke bogen. Hvorfor skal folk i øvrigt læse og ikke få ting oplæst? Det er synd for bogtrykkerne, men skaberne, forfatterne, har stadig en rolle. Hvor bibliotekarer er i denne digitale fremtid, kan i øvrigt diskuteres. Vil bibliotekarer forsvinde hen, hvor telefondamerne befinder sig?

E-reolen er løbende taget op. Her har udvalgets første formand indtil han gik af til fordel for foreningen arbejdet meget på at der skulle være en løsning, så alle forlag i landet var tilknyttet.

Fagbogsforfatternes interesser var til gengæld oppe i forbindelse med de nye aftaler om bibliotekspenge - herunder til udlån af e-bøger. Her havde vi nogle klare interesser:

- Forfattere af skønlitteratur og faglitteratur bør stilles ens (altså ikke en favorisering på 1,7 gange til de skønlitterære, når honoreringen af en sides tekst skal udregnes)
- Alle biblioteker bør tælles med - herunder alle biblioteker i undervisningssystemet inkl. universiteterne
- Ved udregning skal også bøger med et lille antal anvendelser have penge - i korthed: oversættere af Harry Potter bøger skal ikke have så meget

Det første punkt var der ikke enighed om. De øvrige punkter gik videre til hovedbestyrelsen, som sendte dem videre i bemærkninger til betænkningssudkast.

Et område af særlig interesse for os er bibliotekspenge for deltagelse i antologier. Her får kun tre forfattere bibliotekspenge. Kampen om dette foregår i et såkaldt klassifikationsankenævn, hvor et bureaukrati forsinker en fornuftig løsning - som let kan etableres i vores digitale tid med registrering af bogbidrag. Men vores udvalg har ikke nogen direkte indflydelse i ankenævnet.

Fagbogen - under stadig forandring. En antologi.

Jørgen Burchardt

Vi har et ønske om, at fagbogen får sin berettigede anerkendelse og styrke, som det ses i fx Norge. Derfor vil foreningen sætte aktiviteter i gang for at få forbindelse til alle potentielle aktører på området. Foreningen benytter i første omgang anledningen til at fejre 100 året for Thit Jensens forslag til biblioteksmidler til forfattere (idé præsenteret 1918, realiseret 1941/1946), hvor Den Faglitterære Gruppe vil være vært for det Nordiske Fagforfattermøde d. 5.

maj 2019.

Foreningens strategi er gennem udgivelse af en antologi og sideløbende offentliggørelse af en Faglitteraturens Kanon at skabe en offentlig forståelse af fagbogens nytte og værdi. I denne proces vil blive skabt et netværk af forskere, udgivere, forfattere og andre, hvorfra nye aktiviteter kan udvikles.

Bogen skal være gennemillustreret, og grafisk være på et niveau som godt eksempel for de fagbøger, bogen omhandler og vil støtte. Ambitionen med bogen er et værk, som har en levetid på mere end 20 år. En manifestation af traditionen i en tid med udfordringer til bogmediet.

Bogens formål er at vise de forandringer, som faglitteraturen altid har undergået. Hvordan den har opfyldt samfundets skiftende behov. Vi vil gerne inddrage alle aktører omkring fagbogen - forfattere, bogformidlere, udgivere, oversættere, læsere etc.- hvordan forandringernes vinde præger fagbogens (universelle) værdier og kvaliteter (hvis de findes).

Bogmediet undergår i disse år store omvæltninger, som påvirker både produktion, formidling og indhold. Fagbogen påvirkes kraftigt af den eksplosive vækst i udbud på internettet, og den traditionelle bogtrykte bog er også selv ved at blive transformeret gennem e-publicering og nye medieformer. Denne forandring ændrer den traditionelle relation mellem forfatter, formidler og læser. Avisernes omtale forandres samtidig med at der skabes nye informationskilder.

Bogen skal udforske og diskutere følgende emner (listen er ikke udtømmende):

- Faglitteraturens historie
- Vigtige faglitterære værker og forfattere, traditioner og typer
- Fagbogens rolle i samfundet
- Formidlingsformer og indhold evt. udformning?
- Kvalitet, vurdering og selektion
- Innovative forsøg
- Faglitteraturens økonomiske kredsløb

Om det vil blive muligt for os at løfte opgaven, vil vise sig. Vi er midt i et forløb, hvor vi skal have søgt penge til projektet, nedsat en redaktion, lave aftale med forlag - og herefter få aftaler med en lang række forfattere.

Månedens fagforfatter

Jørgen Burchardt

For at fagforfattere kan lære af hinanden og for at vi kan markere fagforfatteres betydning, har vi kopieret et koncept fra Sveriges författarförbund: "Månedens medlem", som i vores naboland har kørt siden 2007. Løbende svarer et medlem på en række spørgsmål, som bringes med tilhørende billede samt et fortællende citat.

Faggruppens hjemmeside har i lange perioder været helt død, og det er et af vores bidrag til at bringe lidt fornuftigt liv uden en overvældende arbejdsindsats.

Portrættet supplerer portrættet på bagsiden af "Forfatteren". Vores portræt er fokuseret på faglitteratur, og da vi kan bringe lidt længere indlæg, er der mulighed for at få besvaret flere spørgsmål og samtidig give en nuancering af fagforfatterens rolle.

Der vælges løbende et medlem, som svarer på en række spørgsmål. Efter måske en lettere redigeringsproces (kan du ikke skrive lidt mere om dét; korrekturlæsning etc.) bringes besvarelsen med et tilhørende billede samt et fortællende citat.

Spørgsmålene er:

- Hej Månedens medlem - vil du præsentere dig for os?
- Hvad udmærker dine bøger sig med?
- Hvilken af dine bøger har størst betydning for dig?
- Hvorfor skriver du faglitteratur?
- Hvilke forfattere inspirerer dig og hvorfor?
- Hvad skriver du på lige nu?
- Hvordan ser en almindelig arbejdsdag ud?
- Hvordan håndterer du fagforfatterens vekslen mellem research og skriveri?
- Hvad synes du om faglitteraturens stilling i Danmark i dag?

Der udvælges en passende blanding af medlemmerne - unge/ældre, han/hun, og blandede genrer. Arbejdet kan udføres, når vi har tid, da de færdige besvarelser godt kan ligge en måneds tid og vente på at blive bragt. Medlemmerne har vist sig at være glade for at komme i fokus; vores nyhedsmail til alle medlemmer har selvfølgelig også løbende en præsentation af månedens medlem. Der er valgt medlemmer, som stadig er aktive - at de altså kan svare på spørgsmål om, hvad de skriver på lige nu, og at de i øvrigt er rimelig produktive.

Vi startede i november 2017 med Birgitte Hultberg, og siden har Erik Møller Andersen, Hanne Fabricius og Birgitte Andersen været på, mens Jesper Brandt Andersen venter på at komme til i marts.

Fagbogens dag

Birgit Knudsen

Formålet med Fagbogens Dag Landet rundt i 2017 var at skabe mere opmærksomhed, formidle, øge interesse for og sætte fokus på faglitteratur samt faglitterære forfatteres virke, muligheder og arbejdsprocesser ved bl.a. at samle en gruppe af lokalt baserede fagforfattere.

F- styrelsen havde nedsat en arbejdsgruppe bestående af Kaare Øster, Henrik Poulsen og Birgit Knudsen.

Målgruppen var lokalt/regionalt baserede faglitterære forfattere fra forskellige genrer og med såvel analoge som digitale produktioner sættes i fokus.

Det var hensigten at tilbyde fagforfattere en platform på Fagbogens Dag, hvor de

kunne blive trukket frem i lyset for hinanden, gjort aktive, så de kunne indgå i fremtidige netværk og præsenterer deres produktioner for almindeligt publikum i lokalområdet/regionen.

Samarbejdspartner og andre med lokalkendskab indgik i arbejdet med at finde frem til og udvælge interesserede, lokalt/regionalt bosatte faglitterære forfattere/oplægsholdere med vedkommende og for det brede publikum interessante arbejdsområder.

Fagbogens Dag blev afholdt tirsdag den 31. oktober. 11 biblioteker deltog. Fire biblioteker på Fyn, tre på Sjælland og de resterende fire i Jylland. Tilslutningen var forskellig fra sted til sted. I Holbæk havde intet mindre end 75 valgt at lægge vejen forbi for at møde 5 lokale forfattere. I Grenå var 50 mødt op for at høre et foredrag af en lokal forfatter. Andre steder var tilslutningen noget mindre. Undtagelsen var en enkelt aflysning samt mødet i Viborg, hvor der sad tre forfattere med en masse kaffe, frugt og wienerbrød, som de selv måtte kæmpe sig igennem.

Alle kunne imidlertid melde tilbage, at de syntes initiativet var godt, og at de gerne ville være med igen i 2018.

Legatudvalget

Birgit Knudsen

Det er et stort arbejde at være i legatudvalget. I 2017 var der 11 ansøgninger til de tre legater, der kan ansøges om at få tildelt. Hertil kom at finde forslag til uddelingen af fem hæderslegater, der tildeles uden ansøgning. Af de fem hæderslegater var det især Drassow legatet, der er interessant for den faglitterære gruppe. Vi havde derfor især fokuseret på at finde kandidater til dette legat. Vi fik tilslutning til, at Drassow legatet blev tildelt Trine Andersen og Thomas Gammeltoft- Hansen, og at Knud Vilby motiverede valget ved legatreceptionen.

Autorkontoen 2017-18

Kaare Øster og Flemming Sørensen

Uanbringelige midler fra Copydan uddeles via en fordelingsnøgle til rettighedshavernes interesseorganisationer. Se fordelingsnøglen senere i teksten. Dansk Forfatterforening uddeler hovedparten af midlerne via Autorkontoen. En mindre del af midlerne uddeles via de sociale og ophavsretslige midler.

I december-januar måned har udvalget gennemgået samtlige indsendte ansøgninger til den faglitterære pulje, pulje A. Efterfølgende har F-styrelsen indstillet til foreningens bestyrelse, hvordan pengene skal fordeles.

Ansøgere til Autorkontoens Pulje A, Faggruppe F, 2017/18:

Antal ansøgninger: 24 (heraf 8 rejse- og 17 arbejdslegater).

Ansøgt beløb i alt: kr. 604.259

Bevilling i alt: kr. 223.146 (i 2017/18 kr. 306.919 kr.).

I år har der været lidt færre penge til rådighed for faglitterære forfattere i Autorkontoens Pulje A. Dog har det været muligt at yde 17 ansøgere et beløb på 10-25.000 kroner, heraf syv rejselegater og 10 arbejdslegater.

Autorkontoens Pulje B 2017/18

har modtaget i alt 17 ansøgninger (12 i 2016/17).

Ansøgt beløb: kr. 587.600

Bevilling: kr. 252.504 kr. (170.312 i 2016/17)

F-gruppens styrelse ansøgte og fik fra Pulje B kr. 25.000 til et *seminar om formidling af viden om global bæredygtig udvikling og FNs 17 Verdensmål til afvikling i marts 2018.*

Autorkontoen kan søges af såvel medlemmer som ikke-medlemmer. Næste ansøgningsfrist er medio november 2018.

Yderligere information? Så klik blot ind på foreningens hjemmeside for at se mere om Autorkontoens muligheder for dig og kravene til udformning af ansøgning. Her kan du også finde listen over modtagerne i 2016/17 samt tidligere års modtagere.

F-nyhedsbrev

Kaare Øster

Det digitale nyhedsbrev udsendes kort efter hvert styrelsesmøde og dermed cirka hver måned.

Indholdet omhandler aktuelle emner af interesse for netop F-gruppens medlemmer. Øvrige ikke direkte F-rettede tiltag og nyheder kan læses i Hovedforeningens nyhedsbreve.

Nyhedsbrevets statistik siger desværre, at en mindre del af modtagerne ikke åbner brevet. Vi kender endnu ikke årsagen, det kan naturligvis være, fordi indholdet ikke interesserer en, men giv gerne en tilbagemelding, hvis du af tekniske årsager ikke modtager et F-nyhedsbrev i din mailboks. Hvis der er problemer med at modtage nyhedsbrevet i digital form, så giv også blot besked, og vi forsøger at få det sendt i en papirversion.

I opfordres alle til at komme med såvel ris, ros og forslag til fx ny form, format og fremtidigt indhold for at gøre nyhedsbrevet så anvendeligt som muligt for alle F-medlemmer.

Fagforfatter møder fagforfatter

Kaare Øster og Birgit Knudsen

I år er Fagforfatter møder fagforfatter afviklet ud fra det oprindelige koncept, nemlig hvor F-medlemmer møder hinanden for at udveksle erfaringer, skabe netværk og høre forskellige debatoplæg uden et på forhånd givet tema.

Mødet blev med stor succes afholdt fra fredag den 10. marts til lørdag den 11.

marts 2017.

Der var oplæg fra flg.:

Jesper Brandt Andersen bl.a. om sin nyeste bog Børnelægens store bog om barnets sygdomme, de to prisvindere af Den faglitterære pris 2017: Søren Ryge og Dorthe Jørgensen om deres bøger og deres arbejdsmetoder, Karin Kryger om at redigere og skrive til værket Danske Kongegrave, Peter Bejder om Aarhus Universitets store satsning "100 Danmarkshistorier" samt Kaare Øster om digitaliseringens betydning for fagforfattere.

Derudover fortalte samtlige deltagere om, hvad de hver især havde gang i eller lige havde fået udgivet. Effekten og stemningen omkring denne del af de to dage kan bedst illustreres med et citat fra Søren Ryges tak til alle:

... døgnet på Hald var noget af det mest mindeværdige, jeg har oplevet i lange tider. Jeg fik ikke snakket særlig meget med ret mange af jer, og alligevel står I tilbage som en helt almindelig flok danskere fra et hvilket som helst forsamlingshus i kongeriget, som lynhurtigt blev til en flok højst ualmindelige danskere.

Aldrig før har jeg været sammen med så mange kloge og så spændende mennesker på én gang, og præsentationsrunden måtte gerne have været i fem timer.

Og aldrig før har interessen for at deltage i Fagforfatter møder fagforfatter været større, hvilket betød en lang venteliste. Medlemmer, der ikke for nylig eller aldrig tidligere har været med på "Fagforfatter møder fagforfatter" blev prioriteret.

Dog lykkedes det at finde plads til i alt 42 deltagere ved at indlogere også på nærliggende Niels Bugges Kro og Niels Bugges Hotel. F-styrelsen valgte ekstraordinært at finde ekstra midler for at tilgodese så mange ansøgere som muligt.

Arbejdsseminar om FNs 17 verdensmål

Kaare Øster

Fra den 15. - 17. marts 2018 afholdt Dansk Forfatterforening et seminar på Hald Hovedgård for 17 udvalgte formidlere, hvor opgaven med var at udvikle ideer til et mangfoldigt og attraktivt stof om FN's 17 udviklingsmål for bæredygtig udvikling for den almindelige dansker. Seminaret blev delvist finansieret af midler fra Copydanmidler via Autorkontoens B-pulje.

Deltagergruppen var bredt sammensat - af såvel medlemmer som ikke-medlemmer - og målet var med henholdsvis skøn- og faglitterære fremstillinger at udforske de anderledes formidlingsmuligheder, der ligger i samarbejdet mellem fiktion, illustrationer og faglitteratur.

Efterfølgende arbejdes der på et projekt med at få produceret og udgivet et værk på et kommercielt forlag om FN-målene gennem ansøgninger om økonomiske

midler fra sponsorer.

Seminaret blev arrangeret af F-gruppen styret af en arbejdsgruppe bestående af Annemette Hejlsted, Birgit Knudsen og Kaare Øster fra F-styrelsen.

Det nordiske samarbejde

Annemette Hejlsted

F-gruppens deltagelse i nordisk samarbejde har hovedsagelig bestået i deltagelse i Nordisk Fagforfattermøde 20.-22. september 2017 i Ystad. I mødet deltog Frank Egholm Andersen, Jørgen Buchardt og Annemette Hejlsted. Her drøftede vi de forskellige vilkår fagbogen har i de nordiske lande. Blandt de behandlede emner var digitalisering, ophavsret, honorering, biblioteksafgift og selvudgivelse. På mødet blev der knyttet forbindelser til især vores norske kolleger. Der foreligger et referat af mødet der kan rekvireres hos F-styrelsen.

Henrik Poulsen har fremlagt et forslag om etablering af et tæt nordisk samarbejde omkring fagbogen og om ansøgning af midler via Nordisk Kulturfond. Ideen var, at et sådant samarbejde kunne styrke en bred kulturpolitisk bogkultur, idet forholdene i Skandinavien ligner hinanden: Ytringsfrihed, mange forlag, kritisk oplysningskultur, stor diversitet (indtil videre) på lærebogsmarkedet.

Redaktionsudvalg

Annemette Hejlsted

F-gruppen har deltaget i redaktionsudvalgets arbejde i hele perioden. Arbejdet har været præget af, at Forfatteren har skiftet redaktør. Anna Bridgwater er blevet afløst af Lene Møller Jørgensen. Redaktørskiftet betyder, at bladet får en ny profil. Annemette Hejlsted har været F-gruppens repræsentant og Flemming Sørensen har været suppleant. Kaare Øster har deltaget som suppleant for Annemette Hejlsted en enkelt gang.

Kursusudvalg

Anne Hedeager Krag

Kursusliste 2018

1. HISTORIEN I FAG- OG SKØNLITTERATUR

Aldrig har historien været mere moderne. Skønlitterære forfattere skriver romaner, noveller, billedromaner om forgangne tider, faglitterære forfattere skriver om fortidige begivenheder, personer og livsformer i faghistoriske værker, biografier, undervisningsmaterialer osv. Kurset "Historien i fag- og skønlitteratur" handler om, hvordan forfattere af skøn- og faglitteratur for børn og voksne anvender og kan anvende historien. Vi vil bl.a. beskæftige os med, hvad historie er, hvordan og med hvilke virkemidler historien fremstilles i faghistoriske værker og fiktionsværker med særligt fokus på berøringsfladerne mellem fiktionsfremstillinger og faghistoriske fremstillinger.

Undervisningsforslag: Historiker, mag.art. og ph.d. Tove Tage og mag.art. Jeanette Varberg

2. AFSLUTNINGEN PÅ FØRSTE VERDENSKRIG

Sønderjylland var tysk dengang og mange sønderjyder måtte kæmpe på tysk side selvom de var dansksindede. Danmark var neutralt men krigen fik alligevel konsekvenser for danskerne under krigen. Efter krigen medførte Wilsons fredsprogram mange ændringer for en del lande i Europa. Nogle var gode og retfærdige, andre blev kimen til en ny krig.

På kurset bliver belyst:

Hvilke konsekvenser fik krigen og især krigens afslutning for Danmark!

Hvor vigtigt er det at skabe en retfærdig fred?

Hvordan er krigen og fredsslutningen blevet skildret i kunsten, i digte i faglitteraturen og i skønlitteraturen og hvad er/ var budskabet

Forslag til oplægsholdere

Inge Adriansen har været museumsinspektør på Museum Sønderjylland - Sønderborg slot

Claus Bundgård Christensen forfatter til *1914 Danskere ved Vestfronten 1918* lektor i historie ved RUC.

3. Fake news og plagiater

Ordets magt.

Formuleringen har fået en ny betydning efter fremvæksten af *fake news*, bevidst fordrejede oplysninger, der ikke er i overensstemmelse med virkeligheden, og som har til hensigt at desinformere offentligheden.

Informationsmængden på medierne er i dag så omfattende, at det er umuligt at kvalitetsteste alle tekster. Det øger muligheden for at sprede urigtige, unøjagtige informationer med den hensigt at destabilisere den faktabaserede orden.

De mange medier øger samtidig muligheden for at efterligne og plagiere andre forfatters tekster gennem delingstjenester, *paste*-funktioner og "lån" uden kildeangivelse. Det truer originalitet og rettigheder.

Kurset vil beskæftige sig med

- hvilke strategier, der ligger bag udbredelsen af *fake news*
- hvordan, man kan afsløre *fake news*
- hvilke forpligtelser, man som forfatter har over for fakta
- hvilke legitime måder der findes til bearbejdning af fakta i

tekstproduktionen

- hvordan man kan sikre, at man redelig kan inddrage indhold fra andre tekster uden at plagiere eller "låne"

- hvilke rettigheder man har som forfatter, hvis ens værker er udsat for plagiat eller uretmæssigt lån.

Forslag til oplægsholdere:

- Henrik Skov Nielsen, professor, Institut for Kommunikation og Kultur, Aarhus Universitet (om *fake news* etc.)

· Morten Rosenmeier, professor, Det juridiske Fakultet, Københavns Universitet (om plagiat, ophavsret etc.)

4. BRUG AF BILLEDER

Forfattere anvender ofte historiske fotografier og andre illustrationer til at formidle fortiden. Hvordan er reglerne, når man står med billeder, hvor ophavsmanden er død for mange år siden eller hvor man ikke kender vedkommende? Hvor finder man gode og billige billeder? Problemstillingen er uhyggelig aktuell, da mange arkiver forsøger at få en ublu indtægt samtidig med at reglerne er blevet komplicerede - to tilsyneladende ens billeder kan være gratis eller koste mere end 1.000 kr. Kurset guider dig gennem licensaftaler, fair use-principper og de grundlæggende træk ved ophavsretten. Du vil få fif til at skaffe billige billeder fra billeddatabaser. Du vil blive meget sikrere og bedre til at vurdere og navigere i dine daglige udfordringer.

Forslag til indlægsholdere

Hvad er ophavsret til billeder - aktuelle og kommende regler. Juridisk konsulent Tanja Duus/seniorkonsulent Eva Lykke Andersen, Copydan AVU.

Hvorfor skal det være så svært? Eksempler på, hvordan vi navigerer gennem lovkomplekset i daglig praksis. Billedarkivar Madeleine Schlawitz, Dansk Film Institut.

Hvad er Copydan AVU-aftalen, og hvordan fungerer den? Stadsarkivar Jørgen Thomsen, formand for Sammenslutningen af Lokalhistorisk Arkiver.

Hvor finder du de bedste og billigste billeder. Gennemgang af Danmarks billedarkiver, on-line databaser og kommercielle tjenester. Forsker Jørgen Burchardt, Danmarks Tekniske Museum.

Copydan Arkiv

Frank Egholm

Sandra Pires fra ANIS, Danske Filminstruktører, blev på Generalforsamlingen den 11. maj, 2017 genvalgt som bestyrelsesformand. Arbejdet i Copydan Arkiv har i indeværende periode været centreret om håndteringen af IFPI (Musikselskabernes brancheorganisation), og Filmret / Producentforeningens opsigelse af den interne aftale fra 11. maj 2015 om fordeling af vederlag på DR Arkiv området. IFPI og Filmret / Producentforeningens opsigelse sker ud fra et ønske om en revurdering af den tidligere anvendte fordelingsnøgle mellem de involverede medlemsorganisationer vedr. vederlag fra DR's genanvendelse af arkivproduktioener.

Bestyrelsen i Copydan Arkiv tog efter modtagelse af opsigelsen initiativ til at nedsætte et mindre hurtigt arbejdende udvalg, der skal drøfte den videre strategi omkring opsigelsen. Udvalget skal med mandat fra hele gruppen påbegynde forhandlingerne med producenterne. Fællesopsigelsen fra de to organisationer er ikke udtryk for et ønske om en varig opsigelse af samarbejdet med Copydan Arkiv,

men den er fremsendt i ønsket om at opnå enighed om nye fordelingsnøgler med virkning fra kalenderåret 2017. På det første møde i maj 2017 mellem udvalget og producenterne, rejste producenterne en række spørgsmål omkring den tidligere fordelingsaftale.

Producenterne satte bl.a. spørgsmålstegn ved det vederlag, der tilgår Forfatternes Forvaltningsselskab, (altså de organisationer, som nu er en del af Forfatternes Forvaltningsselskab, herunder Dansk Forfatterforening).

Producenterne vil gerne diskutere, hvad det er for rettigheder, dette vederlag dækker over, og hvor man kan se disse rettigheder udnyttet.

Stig von Hielmcrone fra Forfatternes Forvaltningsselskab var blandt modtagerne af mailen fra producenter til Arkiv - udvalget. Og jeg ønsker Stig von Hielmcrone styrke og snarrådighed i de kommende forhandlinger.

Aktivitetsniveauet i styrelsen

Kreativiteten og aktivitetsniveauet har igen i år været forbilledligt højt og intensivt hvad angår arbejdet i styrelsen, ligesom arbejdet er kendetegnet af et ambitionsniveau ud over det sædvanlige, - hvilket til fulde skulle fremgå af årsberetningen. Det håber jeg, at vi kan fortsætte med. Styrelsen har også i år været en arbejdende styrelse, og alle styrelsens medlemmer har lagt mange ideer, energier og kræfter i dette arbejde.

Jeg vil endnu en gang som formand benytte lejligheden til at takke styrelsens medlemmer for deres store indsats i det forløbne år.

/Frank Egholm
Formand for den faglitterære gruppe

F-gruppen

